

O‘ZBEKISTONDA MAKTABGACHA TA’LIM SOHASIDA XALQARO HAMKORLIKNI RIVOJLANTIRISH TAJRI BALARI VA ISTIQBOLLARI

Sobirova Muhtasar

Namangan davlat pedagogika instituti
Ta'lim tarbiya nazaryasi (maktabgacha ta'lim)
mutaxassisligi

ARTICLE INFO.

Kalit so‘zlar:

Maktabgacha ta'lim, YUNISEF, Yevropa Ittifoqi,
BMT.

Annotatsiya

Ushbu maqolada O‘zbekistonda maktabgacha ta'lim sohasida xalqaro hamkorlikni rivojlantirish tajribalari va istiqbollari haqida yoritilgan.

<http://www.gospodarkainnowacje.pl/> © 2024 LWAB.

Ta'lim-tarbiya – biz uchun hayot-mamot masalasidir, dedi prezident. Qaysi sohani olmaylik, biz zamonaviy yetuk kadrlarni tarbiyalamasdan turib biron-bir o‘zgarishga, farovon hayotga erisha olmaymiz. Bunday kadrlarni, millatning sog‘lom genofondini tayyorlash, avvalo, maktabgacha ta'lim tizimidan boshlanadi.

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev

Yangi O‘zbekiston ma’muriy islohotlari doirasida davlat organlarining sohaga oid bo‘lmagan vazifalarini qisqartirish va faoliyatiga raqamli texnologiyalarni joriy etish orqali maqbullashtirish hisobiga bo‘shaydigan mablag‘lar ijtimoiy soha, jumladan ta'lim sohasidagi masalalarni hal etishga yo‘naltirilishi rejalashtirilgan.

O‘zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta’limi vazirligi huzuridagi Maktabgacha ta’lim agentligi tomonidan Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro bolalar fondi (YUNISEF) hamda Yevropa Ittifoqi hamkorligida “Surxondaryo viloyatida inklyuziv ta'lim, ijtimoiy xizmatlar va huquqiy yordamdan foydalanish imkoniyatlarini kengaytirish” loyihasi amalga oshirilib kelinmoqda.

Loyihani amalga oshirishda tashkil etiladigan 10 ta innovatsion inklyuziv ko‘p tilli ta’limga yo‘naltirilgan muqobil qisqa muddatlimaktabgacha ta’lim guruhlaning faoliyati uchun hududiy hokimiyat organlari tomonidan joylar bilan ta’minlash va xodimlarga mahalliy byudjet hisobidan ish haqini to‘lash hamda Xalqaro bolalar fondi (YUNISEF) tomonidan ajratilgan mablag‘lar hisobidan ushbu guruhlarni tashkil etish uchun ajratilgan bo‘sh xonalarni ta’minlash, ularni kerakli bo‘lgan jihozlar, o‘quv didaktik material va o‘yinchoqlar bilan ta’minlash hamda ushbu guruhlarda faoliyat yuritadigan pedagog xodimlarini o‘qitish ko‘zda tutilgan.

Shuningdek, loyiha Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro bolalar fondi (YUNISEF) hamda Yevropa Ittifoqi hamkorligida Surxondaryo viloyatidagi afgʻon bolalari va ehtiyojmand oilalar farzandlariga maktabgacha taʼlim uchun teng imkoniyatlar yaratish maqsadida inklyuziv koʻp tilli taʼlimga yoʻnaltirilgan muqobil guruhlarda taʼlim-tarbiya jarayonini tashkil etishda maktabgacha taʼlim tashkilotlari pedagoglarining kasbiy salohiyatini oshirishga qaratilgan boʻlib, loyihada belgilangan mezonlar asosida Termiz shahri, Termiz va Muzrabot tumanlardagi maktabgacha taʼlim tashkilotlarida Innovatsion inklyuziv koʻp tilli taʼlimga yoʻnaltirilgan muqobil qisqa muddatli maktabgacha taʼlim guruhlari tashkil etilgan.

Oʻzbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab taʼlimi vazirligi huzuridagi Maktabgacha taʼlim agentligi tomonidan Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro bolalar fondi (YUNISEF) hamda Yevropa Ittifoqi hamkorligida “Surxondaryo viloyatida inklyuziv taʼlim, ijtimoiy xizmatlar va huquqiy yordamdan foydalanish imkoniyatlarini kengaytirish” loyihasini amalga oshirish yuzasidan 2023-yilning 10-14-sentyabr kunlari Termiz shahrida “Koʻp tilli muqobil guruhlarda pedagogik yondashuvlar” mavzusida oʻquv-amaliy trening oʻtkazildi.

2023- yilning aprel-may oyi davomida YUNICEFning Oʻzbekistondagi vakolatxonasi taʼlim boʻlimi xodimlari, xalqaro ekspert Tereza Gonsales va Maktabgacha taʼlim agentligi vakili ishtirokida Surxondaryo viloyati Maktabgacha va maktab taʼlimi boshqarmasida hamkorlik uchrashuvi boʻlib oʻtgan edi.

Tashrif doirasida loyiha boʻyicha tanlangan maktabgacha taʼlim tashkilotlari direktor va metodistlari, hamda tarbiyachilari bilan suhbat oʻtkazilib, ota-onalar va mahalla vakillari, jumladan afgʻon jamoatchiligi vakillari bilan uchrashuvlar boʻlib oʻtgan edi.

Shuningdek, uchrashuvda yigʻilganlarga Surxondaryo viloyatida Afgʻonistonlik maktabgacha yoshdagi bolalarni qoʻllab-quvvatlash borasida amalga oshiriladigan ishlar, kelgusidagi rejalar yuzasidan maʼlumot berilib, ustuvor vazifalar belgilangan.

Maʼlumot uchun, loyiha 2022-yil 8-sentyabr kuni Surxondaryo viloyatida loyihaning boshlanishiga bagʻishlangan tadbirda YUNISEFning Oʻzbekistondagi vakolatxonasi, Yevropa Ittifoqi, Oila va xotin-qizlar davlat qoʻmitasi, Surxondaryo viloyat hokimligi hamkorligida viloyatda inklyuziv taʼlim, ijtimoiy xizmatlar va huquqiy yordamdan foydalanish imkoniyatlarini kengaytirish dasturiga bagʻishlangan tadbir boʻlib oʻtdi. Unga koʻra loyiha 2023-yilning yakuniga qadar davom etadi. Loyiha doirasida mahallalardagi bolalar, yoshlar, oilalar uchun koʻrsatiladigan ijtimoiy xizmatlarni takomillashtirish maqsad qilingan. Ijtimoiy xizmat xodimlarining salohiyatini kuchaytirishga ham alohida eʼtibor qaratiladi.

YUNISEF faoliyatida dunyo bolalarining huquq va farovonligi taʼminlashni oʻz oldiga maqsad qilgan. Ushbu majburiyatni amaliy harakatlarga aylantirish uchun jahonning 190 mamlakati va hududlarida faoliyat olib boradi. Bu bilan ijtimoiy jihatdan yakkalab qoʻyilgan, alohida etibor va yordamga muhtoj bolalarning manfaatlarini ilgari suradi.

Foydalanilgan adabiyotlar roʻyxati:

1. “Maktabgacha taʼlim tizimini boshqarishni takomillashtirish chora-tadbirlari toʻgʻrisida”gi Oʻzbekiston Respublikasi Prezidenti qarori 2018-yil 30-sentabr PQ-3944 son qaror lex.uz
2. “Fransiyada maktabgacha taʼlim sohasida Parij akademiyasi bilan hamkorlikning istiqbollari muhokama qilindi”. dunyo.info. rasmiy sayti 2022-yil 24-fevral.

3. N.N.Djamilova. “Maktabgacha ta’limda metodika fanlarini o‘qitish metodikasi”. O‘quv qo‘llanma. T: 2018.
4. Saloydinov, S. Q. (2021). Paxta tozalash zavodlarida energiya sarfini kamaytirishning texnik-iqtisodiy mexanizmini yaratish. “Academic research in educational sciences”, 2(9), 886-889.
5. Салойдинов, С. К. (2022). [С паровой турбиной 471 МВт на Талимарджанской ТЭЦ расчет электрических режимов при максимальной зимней нагрузке](#). “Central Asian Research Journal for Interdisciplinary Studies (CARJIS)”, Special issue, 116-121.
6. Сардоржон Кодиржон Үгли Салойдинов. (2022). [Иновационное решение для](#)
7. Tolibjonovich, M. T. (2024). The Emergence of Jadid Enlightenment and the Formation of Statehood Ideas. International Journal of Formal Education, 3(2), 24-27.
8. Abdullayev, A. (2023). FUQAROLIK JAMIYATIDA DINIYLIK VA DUNYOVIYLIK UYG‘UNLIGINI TA’MINLASHNING IJTIMOIIY-FALSAFIY OMILLARI. Евразийский журнал права, финансов и прикладных наук, 3(3), 113-117.
9. Kozimbekovna, D. G. (2024). PSYCHOLOGICAL INTERPRETATION OF TEACHER'S SOCIAL HEALTH CHARACTERISTICS. BOSHQARUV VA ETIKA QOIDALARI ONLAYN ILMIIY JURNALI, 4(2), 76-80.